

ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ

ΜΕΤΑΦΡΑΣΙΣ ΤΟΥ Β. ΟΛΥΝΘΙΑΚΟΥ

ΠΡΟΣ ΧΡΗΣΙΝ
ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ ΤΗΣ Β'. ΤΑΞΕΩΣ ΤΟΥ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ
ΑΜΦΟΤΕΡΩΝ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ

ΥΠΟ
Γ. ΜΠΙΘΗ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
ΤΥΠΟΙΣ «ΠΡΟΜΗΘΕΩΣ»
Ὀδὸς Γ', Σεπτεμβρίου 28
1922

Πρὸς ἀκριβεστέραν καὶ τελειότεραν κατανόησιν τῆς ἑρμηνείας εἰς πλεῖστα χωρία τοῦ ἑρμηνευομένου συγγραφέως τὰ ῥήματα τῶν κυρίων προτάσεων, τὰ ἀπαρέμφρατα τὰ ἐξαρτώμενα ἐξ αὐτῶν, αἱ ἀναλυόμεναι μετοχαί, αἱ δευτερεύουσαι προτάσεις κτλ. *σημειοῦνται διὰ παχυτέρων γραμμάτων* ὁμοίως διὰ τὸν αὐτὸν λόγον παρὰ τὴν ἑρμηνεῖαν *τίθενται*, πολλάκις *ἐν παρενθέσει* αἱ ἀντίστοιχοι λέξεις καὶ φράσεις τοῦ κειμένου καὶ λέξεις καὶ φράσεις, αἱ ὁποῖαι νοοῦνται ἔξωθεν καὶ χρησιμεύουσι πρὸς συμπλήρωσιν τῶν διαφορῶν ἐννοιῶν.

Πᾶν ἀντίτυπον φέρει τὴν ὑπογραφήν τοῦ μεταφραστοῦ.

Handwritten signature

ΔΕΥΤΕΡΟΣ ΟΛΥΝΘΙΑΚΟΣ

1. *Εἰς πολλὰς μὲν περιστάσεις* (=ἐπὶ πολλῶν πραγμάτων), ἄνδρες Ἀθηναῖοι, *μοὶ φαίνεται, ὅτι δύναται τις νὰ ἴδῃ* (=ἰδεῖν ἄν), *ὅτι ἡ εὐνοία* εἰς τὴν πόλιν ταύτην ἐκ μέρους τῶν θεῶν *εἶνε φανερά* (=φανερὰν γιγνομένην), *μάλιστα δὲ* (=οὐχ μιστὰ) *εἰς τὴν παρούσαν περιστάσιν* διότι, *τὸ νὰ ἔχωσι* (=τὸ γεγενῆσθαι κεκτημένους=τὸ κεκτηθῆσθαι) *οἱ ἐπιθυμοῦντες ἂ πολεμήσωσι* κατὰ τοῦ Φιλίππου (=τοὺς πολεμήσοντας) (οἱ Ὀλύνθιοι) καὶ χώραν γειτονικὴν πρὸς αὐτὸν καὶ ἰσχυρὰν δύναμιν, *καί, τὸ κυριώτατον ἀπὸ ὅλα, τὸ νὰ ἔχωσι* (=τὸ γεγενῆσθαι χοντα;=ἔχειν) τοιαύτην γνώμην περὶ τοῦ πολέμου, *ὥστε νὰ σμιζῶσι* (νὰ θεωροῦσι) τὴν συμφιλίωσιν (=τὰς διαλλαγὰς) μετ' εἰνους *πρῶτον μὲν ἀναξιόπιστον, ἔπειτα δὲ καταστροφὴν* (=ἀνάστασιν) τῆς πατρίδος των, *φαίνεται ὅλως διόλου* (ἀναμυθόλως) (=παντάπασι), ὡς ὑπεράνθρωπος (=δαμονία) καὶ θεία ὑεργεσία. Πρέπει λοιπόν, ὦ ἄνδρ. Ἀθηναῖοι, ἡμεῖς αὐτοὶ (=αὐτοὺς) τώρα πλέον νὰ προσέχωμεν εἰς τοῦτο, *πῶς δηλαδὴ ἂ μὴ φανῶμεν* (=ὅπως μὴ δόξομεν), *ὅτι εἴμεθα κατώεροι* (=χείρους εἶναι) πρὸς ἡμᾶς αὐτοὺς (δὲν εἴμεθα ἀντάξιοι) *ἢ τῶν εὐνοϊκῶν περιστάσεων*, αἱ ὁποῖαι παρέχονται εἰς ἡμᾶς ἐκ μέρους τῶν θεῶν (=τῶν ὑπαρχόντων ἡμῖν ἐκ τῶν θεῶν), *διότι εἶνε αἰσχροῦν*, (εἶνε ἐντροπή) ἵνα δὲ ὀρθότερον εἴπω (=μᾶλλον ἐ), αἰσχροτάτον (μεγίστη ἐντροπή), *νὰ φαινόμεθα, ὅτι ἀφήνοτεν νὰ χαθῶσι ἐκ τῆς ἀδιαφορίας μας* (=φαίνεσθαι προϊεμέτους) *οὐ μόνον αἱ πόλεις καὶ αἱ ὀχυραὶ θέσεις* (=τόποι), τὰς ἰσχυροτάτας εἰχομέν ποτε εἰς τὴν ἔξουσίαν μας, *ἀλλὰ καὶ οἱ σύμμαχοι καὶ αἱ εὐνοϊκαὶ περιστάσεις* (=καιροί), αἱ ὁποῖαι παρεσκευάσθησαν ὑπὸ τῆς τύχης.

3. Τὸ μὲν λοιπόν, ὦ ἄνδρ. Ἀθην. νὰ διηγῆται τις λεπτομερῶς (=τό... διεξιέναι) τὴν δύναμιν τοῦ Φιλίππου καὶ δούτων τῶν λόγων νὰ προτρέπη ὑμᾶς νὰ ἐκτελεῖτε τὸ καθήκον σας (=τὰ δέοντα), νομίζω, ὅτι δὲν εἶνε ὀρθόν. Διὰ τί; διόμοι φαίνεται, ὅτι ὅλα, ὅσα ἤθελέ τις εἶπει περὶ τούτων (περὶ τῆς δυνάμεως τοῦ Φιλίππου καὶ τῶν πράξεων αὐτοῦ), εἰς ἐκεῖνον μὲν παρέχουσι δόξαν (=φιλοτιμίαν ἔχειν) ὑφ' ἡμῶν δὲ (ὅτι οὐδὲν ἔχουσι πραχθῆ καλῶς (=οὐχὶ καλῶς πεπραχθαι)· διό οὗτος μὲν, ὅσῳ περισσότερα ἔχει πράξει παρὰ τὴν ἀξίαν τῆς (=ὑπὲρ τὴν ἀξίαν τὴν αὐτοῦ), τόσον περισσότερον ἀξίος θαυμασμοῦ θεωρεῖται ἐνώπιον ὄλων (=παρὰ πᾶσι) (τῶν ἀνθρώπων)· ὑμεῖς δέ, ὅσῳ χειρότερον, παρ' ὅσον ἔπρεπε (=ἢ προσέκε), ἔχετε ἐπωφεληθῆ τῶν καταλλήλων περιστάσεων (=κέρηστοῖς πράγμασι), τόσον περισσότερας κατασχύνης ἀξιοὶ θεωρεσθε (=ὠφλήκατε) ὑφ' ὄλων. Ταῦτα μὲν λοιπόν θὰ παραλείψω. Διότι ἐάν τις ἤθελε ἐξετάζει (τὰ πράγματα) ὑπὸ τὴν ἀληθῆ κατάστασιν αὐτῶν (=μετ' ἀληθείας), ἤθελεν ἴδει, ὅτι αὐτὸς ἀπὸ ἐδῶ ἔχει γίνεαι μέγας καὶ ἰσχυρὸς καὶ ὄχι ἀπὸ τὸν ἑαυτὸν (διὰ τῆς ἀξίας του). Δι' ὅσα (=ὧν) λοιπόν ἐκεῖνος μὲν ὀφείλει εὐγνώμοσύνην εἰς ἐκεῖνους, οἱ ὅποιοι ἐνήργησαν ὡς πολιτευόμενοι (=τοῖς πεπολιτευμένοις) πρὸς τὸ συμφέρον αὐτοῦ, σεις ὀφείλετε ἀρμόζει νὰ τιμωρήσητε (=δίκην λαβεῖν) αὐτούς, δὲν βλέπετε σήμερον τὴν κατάλληλον περίστασιν τοῦ νὰ λέγω ταῦτα· ὅσα ὄλα καὶ ἄνευ (=χωρὶς) τούτων (τὰ ὅποια δὲν εἶνε κατάλληλος περίστασις νὰ εἶπω), εἶνε δυνατόν (=ἐνι) (νὰ λέγη τις) καὶ εἰ ὀφέλιμον (=βέλτιόν ἐστι) νὰ ἀκούσητε πάντες ὑμεῖς, καὶ ὅσα δύνανται νὰ φαίνωνται (=φαίνοιτο ἂν) ὡς μεγάλα κατηγοροῦν (=ὄνειδη) κατ' ἐκεῖνον, ἐάν θέλητε (=βουλομένοις) νὰ κρινῆτε ὀρθῶς (τὰ πράγματα), ταῦτα θὰ προσπαθήσω νὰ εἶπω.

5. Τὸ μὲν λοιπόν ν' ἀποκαλῆ τις τὸν Φίλιππον ἐπίορκα καὶ ἄπιστον χωρὶς ν' ὑποδεικνύη τὰς πράξεις αὐτοῦ δύναται τις νὰ εἶπῃ, ὅτι εἶνε κατηγορία ἀβάσιμος· τὸ δὲ διηγούμενον

τις) (=δεξιόντα τινά) *λεπτομερῶς* ὅλα, ὅσα ποτὲ (=πώποτε)
δ Φιλ. ἐπραξε, νὰ ἐξελέγχῃ αὐτὸν (ὅτι εἶνε ἄπιστος καὶ
πίορκος) στηριζόμενος εἰς ὅλας τὰς μέχρι τοῦδε πράξεις του
ἐφ' ἅσαςι τούτους), (τοῦτο) *συμβαίνει* (εἶνε ἐπόμενον) *νὰ*
καὶ ἀνάγκην συντόμου διηγῆσεως, καὶ νομίζω, ὅτι ἔνεκα δύο
λόγων (=δυοῖν ἔνεχ') συμφέρει νὰ λεχθῶσι (πᾶσαι αἱ πράξεις
αὐτοῦ), *ἵνα δηλ. καὶ ἐκεῖνος*, τὸ ὁποῖον εἶνε καὶ ἀληθές, *φα-*
ίνεται (=τοῦ τ' ἐκεῖνον φαίνεσθαι), ὅτι εἶνε φαῦλος, *καί* (ἵνα)*
ἐκεῖνοι, οἱ ὁποῖοι μετ' ἐκπλήξεως θαυμάζουσι (=τοὺς ὑπερεκ-
πληγμένους) τὸν Φίλιππον, ὅτι δῆθεν (=ὥς) εἶνε ἀκαταμά-
ητος, *ἴδωσιν*, (=καὶ τοῦ ἰδεῖν), *ὅτι οὗτος ἐξήντησε* (=διε-
εῖληλυθε) πάντα τὰ μέσα (πᾶσαν πανουργίαν καὶ ἀπάτην), διὰ
τῶν ὁποίων (=οἷς) πρότερον ἐξαπατῶν πάντας ηὔξήθη καὶ ἔγι-
νε (σήμερον) *μέγας, καὶ* (ὅτι) *τὰ πράγματα αὐτοῦ* (ἢ αὐξήσις
αὐτοῦ) *ἔχει φθάσει* (=ἤκει) ἀκριβῶς εἰς τὸ τέλος της.

6. *Διότι καὶ ἐγὼ ὁ ἴδιος* (=καὶ αὐτός), ὃ ἄνδρες Ἄθη-
ναῖοι, *θὰ ἐνόμιζον* (=ἠγούμην ἄν), (ὅτι) ὁ Φίλιππος εἶνε πολὺ
σοφειῶδης καὶ ἄξιος θαυμασμοῦ, *ἐὰν ἐβλεπον*, ὅτι αὐτὸς ἔχει αὐ-
τῷ διὰ δικαίων πράξεων (=πράττοντα τὰ δίκαια)· ἀλλὰ τώρα
(σήμερον) παρατηρῶν μετὰ προσοχῆς καὶ ἐξετάζων (τὰ πράγματα)
ὁρίσκω, ὅτι αὐτὸς (τὴν μὲν ἰδικὴν μας ἀπλότητα=εὐήθειαν)
μᾶς μὲν τοὺς ἀπλοῖκοὺς ἐξηπάτησε (=αὐτόν... πρῶτα σαγα-
γόμενον) κατ' ἀρχάς, (τότε), ὅτε μερικοὶ ἐξ ὑμῶν ἐξεδίωκον ἐκ
αὐτοῦ βήματος τούτου (=ἐνθένδε) τοὺς πρέσβεις τῶν Ὀλυνθίων
(=τοὺς Ὀλυνθίους), οἵτινες ἐπεθύμουν νὰ συζητήσωσι μεθ'
αὐτῶν, *μὲ τὸ ὅτι διεβεβαίωνε* (=τῷ φάσκειν), ὅτι θὰ μᾶς παρα-
πέσει τὴν Ἀμφίπολιν, *καὶ μὲ τὸ ὅτι δολίως ἐπενόησε* (=τῷ)
(ἐπινοήσασθαι) τὸ περίφημον ἐκεῖνο μυστικὸν (=ἀπόρητον ἐκεῖ-
νον), τὸ ὁποῖον διεδίδετό (=τὸ θρυλούμενον) ποτε, *τὴν δὲ φι-*
λοσοφίαν τῶν Ὀλυνθίων, (ὅτι) *προσείλκυσε* (=προσαγαγόμενον)
ἐπὶ ταῦτα μὲ τὸ ὅτι ἐκυρίευσεν (=τῷ...ἐξέλειν) τὴν Ποτειδαίαν,
καὶ ὅποια ἦτο ἰδικὴ μας, καὶ οὕτω τοὺς μὲν πρότερον συμμάχους

αὐτοῦ δηλ. ὑμᾶς ἠδίκησε, εἰς ἐκείνους δὲ (τοὺς Ὀλυνθίους) παρ
 δωκε αὐτήν, **τοὺς δὲ Θεσσαλοὺς τὴν ὥρην τελευταῖον**, (ὅτι) ἐξ
πάτησε (=προσαγαγόμενον), μὲ τὸ ὅτι ὑπεσχέθη (=τῷ... ὑπ
 σχέσθαι), ὅτι θὰ παραδώσῃ εἰς αὐτοὺς τὴν Μαγνησίαν καὶ
 τὸ ὅτι ἀνέλαβε (=τῷ... ἀναδέξασθαι) νὰ διεξαγάγῃ τὸν Φωκικ
 πόλεμον πρὸς ὑπεράσπισιν [αὐτῶν. Καὶ ἐν γένει (=ὅλως) δ
ὑπάρχει κανεὶς ἐξ ἐκείνων, οἵτινες ἦλθον εἰς (πολιτικὰς) σ
 σεῖς μετ' αὐτοῦ (=τῶν αὐτῷ χρησαμένων), **τὸν ὁποῖον ἐκεῖν
 δὲν ἔχει ἐξαπατήσῃ** (πάντας ἐξηπάτησε...), διότι (τὴν ἀνοησί
 [=τὴν ἀνοίαν] ἐνὸς ἐκάστου) ἓνα ἕκαστον ἐκ τῶν ἀνοήτων ἐκ
 νων, οἵτινες δὲν ἐγνώριζον (=τῶν ἀγνοούντων) αὐτόν, ἐκάστο
 ἐξαπατῶν καὶ λαμβάνων αὐτοὺς (τοὺς ἀνοήτους) μὲ τὸ μέρος τ
 κατὰ τοῦτον τὸν τρόπον ἠϋξήθη.

8. **Καθὼς λοιπὸν διὰ τούτων** (τῶν ἀγνοούντων αὐτὸ
 ὑψώθη καὶ ἐγένετο μέγας καὶ ἰσχυρός, ἐφ' ὅσον (=ἤνιχ') ἔκ
 στος ἐξ αὐτῶν ἐνόμιζεν, ὅτι αὐτὸς (ὁ Φίλιππος) θὰ πράξῃ
 συμφέρον (ἰσχυρὸν) εἰς αὐτούς, **τοιουτοτρόπως** δι' αὐτῶν τὸ
 ἰδίῳν ὀφείλει (εἶνε φυσικόν) καὶ νὰ καταπέσῃ πάλιν, διότι ἐ
 ἀποδειχθῆ φανερά, ὅτι τὰ πάντα ἐνεργεῖ (=πάντα ποιῶν) ἀπ
 βλέπων μόνον πρὸς τὸ συμφέρον του (=εἰνεχ' ἑαυτοῦ). **Λοιπ
 τὰ μὲν πράγματα** ἔχουσι φθάσει εἰς τοιοῦτο κρίσιμον σημεῖ
 (=πρὸς τοῦτο καιροῦ) διὰ τὸν Φίλιππον· **ἄλλως τε** (=ἢ) (ἐ
 δὲν ἔχουσι φθάσει εἰς κρίσιμον σημεῖον), ἀφοῦ ἀνέλιθ
 εἰς τοῦτο τὸ βῆμα, **ὡς ἀποδείξῃ εἰς ἐμέ**, ἵνα δὲ εἶπω ὀρθ
 τερον (=μᾶλλον δὲ) εἰς σᾶς, **ὅτι ταῦτα** (τὰ ὁποῖα) ἐγὼ λέγω, δ
εἶνε ἀληθῆ, ἢ **ὅτι** (=ὡς) ἐκεῖνοι, οἵτινες κατὰ πρῶτον ἔχου
 ἐξαπατηθῆ ὑπ' αὐτοῦ, **θὰ ἔχουσιν** ἐν τῷ μέλλοντι (=τὰ λοιπ
ἐμπιστοσύνην εἰς αὐτὸν ἢ ὅτι οἱ Θεσσαλοὶ, οἵτινες ἔχου
 ὑποδουλωθῆ παρὰ τὴν ἀξίαν των, **δὲν ἠθέλον** γίνε εὐχα
 στως (=ἄσμενοι) ἐλεύθεροι.

9. Καὶ ὅμως, **ἐάν τις νομίζῃ, ὅτι ταῦτα μὲν οὕτως ἔχου**
 (δηλ. ὅτι ὁ Φίλιππος ἠϋξήθη διὰ τῆς ἀπάτης), **φαντάζεται**

(=οἶεται δέ), *ὅτι αὐτὸς διὰ τῆς βίας θὰ διατηρήσῃ* (=καθέξειν) τὴν (συμμαχικὴν) δύναμίν του, *διότι ἔχει προκαταλάβει* (=τῶ... προειληφέναι) τὰς ὀχυρὰς θέσεις καὶ τοὺς λιμένας καὶ τὰ τοιαῦτα, *ἢ γνώμη του αὐτῆ δὲν εἶνε ὀρθή* (=οὐκ ὀρθῶς οἶεται). *Διότι ὅταν μὲν οἱ ἀποτελοῦντες τὴν συμμαχίαν* (=τὰ συμμαχικὰ πράγματα) *συνδεθῶσι* (=συστῆ) *δι' ἀμοιβαίας ἀγάπης* (=ὑπ' εὐνοίας) *καὶ πάντες οἱ μετέχοντες τοῦ πολέμου ἔχουσι τὰ αὐτὰ συμφέροντα* (=ταῦτὰ συμφέρῃ), *(τότε) οἱ ἄνθρωποι* (εἶνε πρόθυμοι) *νὰ ὑφίστανται μαζὶ τοὺς κόπους καὶ τὰς ταλαιπωρίας τοῦ πολέμου* (=συμπονεῖν) *καὶ νὰ ὑποφέρωσι τὰ ἀτυχήματα αὐτοῦ καὶ νὰ μένωσι πιστοὶ (εἰς τὴν συμμαχίαν).* *ὅταν δὲ διὰ πλεονεξίας καὶ πονηρίας ἀποκτήσῃ τις ἰσχυρὰν δύναμιν* (=ἰσχύση), ὅπως (ἀπέκτησε ταύτην) αὐτὸς (ὁ Φίλιππος), *ἢ πρώτη πρόφασις (ἀφορμῇ) καὶ μικρὸν ἀτύχημα τὰ πάντα συνήθως ἀναχαιτίζει (ἀνατρέπει) καὶ διαλύει. Διότι δὲν εἶνε δυνατόν, ὧ ἄνδρες Ἀθην., ν' ἀποκτήσῃ τις σταθερὰν δύναμιν ἀδικῶν καὶ ἐπιορκῶν καὶ ψευδόμενος, ἀλλ' ἢ τοιαύτη δύναμις* (=τὰ τοιαῦτα) *διὰ μίαν μὲν φορὰν* (=εἰς μὲν ἅπας) *καὶ ἐπ' ὀλίγον χρόνον, διατηρεῖται* (=ἀντέχει) *καὶ μάλιστα πολὺ* (=καὶ σφόδρα) *ἀκμάζει* ἔνεκα τῶν μεγάλων ἐλπίδων, τὰς ὁποίας παρέχει (=ἐπὶ ταῖς ἐλπίσι), *ἂν τύχῃ (ν' ἀκμάζῃ), μὲ τὸν καιρὸν ὅμως ἀνακαλύπτεται* (=φωρᾶται) *καὶ καταρρέει πέραξ αὐτῆς. Διότι καθῶς, ὡς νομίζω, τὰ θεμέλια* (=τὰ κάτωθεν) *τῆς οἰκίας καὶ τοῦ πλοίου καὶ τῶν ἄλλων τῶν τοιούτων πρέπει νὰ εἶνε στερεώτατα, τοιοῦτοτρόπως καὶ τῶν (πολιτικῶν) πράξεων αἱ ἀρχαὶ καὶ αἱ βάσεις* (=ὑποθέσεις) *πρέπει νὰ εἶνε ἀληθεῖς καὶ δίκαιαι. Ἀλλὰ τοιοῦτόν τι δὲν ὑπάρχει σήμερον εἰς τὰς πράξεις τοῦ Φιλίππου.*

11. Ὑποστηρίζω (=φημί) λοιπόν, ὅτι πρέπει τοὺς μὲν Ὀλυνθίους νὰ βοηθῶμεν, καὶ καθ' οἷονδήποτε τρόπον (=καὶ ὅπως) κάλλιστον καὶ τάχιστον προτείνει τις κατ' αὐτὸν (τὸν τρόπον) (=οὕτως) μοι ἀρέσκει (νὰ βοηθῶμεν αὐτούς): πρὸς δὲ τοὺς

Θεσσαλοὺς ν' ἀποστέλλωμεν πρεσβείαν, ἵνα αὕτη (=ἡ) εἰς ἄλλους μὲν (ἐξ αὐτῶν) ἀναγγείλῃ (=διδάξῃ) ταῦτα (τὴν ταχεῖαν βοήθειαν ἡμῶν), ἄλλους δὲ ἐξεγείρῃ διότι οὗτοι τώρα ἔχουσι ἀποφασίσει (=ἔψηφισμένοι εἰσι) καὶ τὰς Παγασὰς νὰ ζητῶσι νὰ λάβωσι ὀπίσω (=ἀπαιτεῖν) καὶ περὶ τῆς Μαγνησίας νὰ ἔλθωσι εἰς διαπραγματεύσεις (=ποιεῖσθαι λόγους) μετ' αὐτοῦ (τοῦ Φιλ.). Ἔχετε ὅμως ὑπ' ὄψιν σας (=σκοπεῖσθε μέντοι) τοῦτο, ὦ ἄνδρ. Ἀθηναῖοι, πῶς δηλαδὴ δὲν θὰ εἴπωσι λόγους μόνον οἱ πρέσβεις (οἱ ὅποιοι θὰ σταλῶσι) ἐκ μέρους ἡμῶν, ἀλλὰ (πῶς) θὰ ἔχουσι (=ἔξουσιν) (θὰ δύνανται) νὰ δεικνύωσι καὶ σπουδαῖον (=τι) ἔργον, ἐὰν ἡμεῖς οἱ ἴδιοι ἐκστρατεύσωμεν (=ἔξεληλυθ. ἡμῶν) συμφώνως πρὸς τὸ ἀξίωμα (=ἀξίως) τῆς πόλεως καὶ (ἐὰν) ἀσχοληθῶμεν εἰς τὴν διεξαγωγὴν τοῦ πολέμου (=ὄντων ἐπὶ τοῖς πράγμασι), διότι οἰοσδήποτε μὲν λόγος, ἐὰν ἐλλείπουσι τὰ πράγματα (τὰ ἔργα) (ἐὰν δὲν συνοδεύηται ὑπὸ ἔργων), ἀποδεικνύεται φανερὰ (=φαίνεται), ὅτι εἶνε (=ὄν) ὄλως διόλου μάταιος καὶ ἀνωφελής, πρὸ πάντων δὲ ὁ λόγος, ὁ προερχόμενος ἐκ τῆς ἰδικῆς μᾶς πόλεως διότι, ὅσῳ εὐκολώτερον (=ἔτοιμότερα) φαινόμεθα, ὅτι κάμνωμεν χρῆσιν αὐτοῦ (τοῦ λόγου), τόσῳ περισσότερον ὄλοι δὲν ἔχουσιν ἐμπιστοσύνην εἰς αὐτόν. Πρέπει λοιπὸν σεῖς νὰ δείξητε, ὅτι ἡ ἀλλαγὴ (=τὴν μετὰστασιν) καὶ μεταβολὴ (τῆς πολιτικῆς ὑμῶν) εἶνε μεγάλη καὶ ῥιζικὴ, συνεισφέροντες (χρήματα), ἐκστρατεύοντες (σεῖς οἱ ἴδιοι) καὶ ἐκτελοῦντες προθύμως πάντα τὰ καθήκοντα (=ἅπαντα) ὑμῶν, ἐὰν βεβαίως θέλητε νὰ δίδῃ τις προσοχὴν (=προσέξει τὸν νοῦν) εἰς ὑμᾶς (εἰς τοὺς λόγους σας). Καὶ ἐὰν ἀποφασίσητε νὰ ἐκτελέσητε ταῦτα, ὅπως ἀρμόζει εἰς ὑμᾶς καὶ ἀμέσως (=καὶ δὴ) (ἀνευ ἀναβολῆς), θὰ φανερωθῶσι (=φανήσεται) ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ὅτι ὄχι μόνον οἱ σύμμαχοι τοῦ Φιλίππου (=τὰ συμμαχικὰ Φιλίππου) συνδέονται μετ' αὐτοῦ διὰ δεσμοῦ ἀσθενοῦς καὶ ἐπισηφαλοῦς (=ἔχοντα ἀσθενῶς καὶ ἀπίστως), ἀλλὰ καὶ τὸ ἰδικόν του κράτος (=τὰ (πράγματα) τῆς οἰκείας ἀρχῆς) καὶ ἡ δύναμις αὐτοῦ

θὰ ἀποδειχθῶσι φανερά, ὅτι εὗρίσκονται εἰς κακὴν κατάστασιν.

14. Διότι ἐν γένει (= ὅλως) μὲν τὸ Μακεδονικὸν κράτος καὶ ἡ (στρατιωτικὴ) δύναμις αὐτοῦ, ὅταν προστίθεται εἰς ἄλλην δύναμιν (= ἐν προσθήκῃ) εἶνε βοήθεια (= μερῖξ) ὄχι μικρὰ (σημαντικὴ), ὅπως (= οἷον) ὑπῆρξέ ποτε ὠφέλιμος ἐπὶ τοῦ Τιμοθέου ἐναντίον των Ὀλυνθίων· ἔπειτα πάλιν (κατὰ τὴν ἐπίθεσιν κατὰ τῆς Ποτειδαίας) αὕτη ἡ δύναμις (= τοῦτο) ἐνωθεῖσα μετὰ τῆς δυνάμεως τῶν Ὀλυνθίων (= συναμφοτέρων ὧν Ὀλυνθίους) ἐφάνη ἰσχυρὰ (= τι). Πρὸ ὀλίγου δὲ χρόνου (= νυνί) (ἡ δύναμις αὕτη τοῦ Μακεδον. κράτους) ἐβοήθησε τοὺς Θεσσαλοὺς, οἱ ὁποῖοι ἔστασίαζον καὶ εἶχον (ἐσωτερικῶς) ταραχὰς (= τεταραγμένοις) ἐναντίον τῆς οἰκογενείας τῶν τυράνων (= ἐπὶ τὴν τυραννικὴν οἰκίαν)· καὶ ὅπουδῆποτε (= ὅπου), κατὰ τὴν γνώμην μου (= οἶμαι), προσθέσθαι τις ἔστω (= κἄν) καὶ μικρὰν δύναμιν κατὰ πάντα τρόπον (πάντοτε) ὠφελεῖ· αὕτη δὲ καθ' ἑαυτὴν (ἄνευ δ' ἄλλης βοήθειας) ἡ δύναμις αὕτη, εἶνε ἀσθενὴς καὶ πλήρης (= μεστὴ) πολλῶν ἐλαττωμάτων. Διότι καὶ αὐτὸς ἀκόμη (ὁ Φίλιππος) δι' ὅλων τούτων τῶν μέσων, ἕνεκα τῶν ὁμοίων (= οἷς) ἤθελεν θεωρῆσαι τις αὐτὸν μέγαν, δηλαδὴ διὰ τῶν πολέμων καὶ ἐκστρατειῶν, ἔχει καταστήσει (= κατεσκεύακεν) αὐτὴν πρὸς βλάβην του (= αὐτῷ) ἀκόμη ἀσθενεστέραν παρ' ὅσον αὕτη ἦτο ἐκ φύσεως (= ἢ ὑπῆρχε φύσει).

Ἐδάφ. 16. Διότι μὴ νομίζετε, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ὅτι ὁ Φίλιππος καὶ οἱ ἀρχόμενοι ὑπ' αὐτοῦ (οἱ ὑπήκοοι αὐτοῦ) εὐχαριστοῦνται (= χαίρουν) διὰ τὰ ἴδια πράγματα (= τοῖς αὐτοῖς), ἀλλὰ τοῦναντίον ἐκεῖνος μὲν ἐπιθυμεῖ δόξαν καὶ ταύτην μετὰ ζήλου ἐπιδιώκει (= ἐξήλωκε) καὶ ἔχει ἀποφασίσει (= προήρηται) κοπιᾶζων (= πράττων) καὶ κινδυνεύων νὰ πάθῃ, ὅ,τιδῆποτε καὶ ἂν συμβῇ (= ἂν συμβῇ τι) (νὰ πάθῃ), ἐπειδὴ ἔχει προτιμήσει (= ἤρημένος) τὴν δόξαν τοῦ νὰ ἐκτελέσῃ (= τοῦ διαπράξασθαι) τοιαῦτα (πολεμικὰ κατορθώματα), τὰ ὁποῖα οὐδεὶς ποτὲ μέχρι σήμερον (= πρόποτε) ἄλλος βασιλεὺς τῶν Μακεδόνων (ἔπραξε),

ἀντι (=παρὰ) νὰ ζῆ ἔν ἀσφαλείᾳ· οὗτοι δὲ (=τοῖς δὲ [ἀρχο-
 μένοις]) (οἱ ὑπήκοοι αὐτοῦ) τῆς μὲν δόξης (=τῆς φιλοτιμίας)
 τῆς προσερχομένης ἐκ τούτων τῶν κατορθωμάτων (=τῆς ἀπό
 τούτων) (τοῦ Φιλίππου) δὲν μετέχουσιν (=οὐ μέτεσι), ἀλλὰ
 τοῦναντίον βασανιζόμενοι ἐκαστοτε διὰ τούτων (τῶν γνωστῶν)
 ἐκστρατειῶν, αἱ ὁποῖαι γίνονται ἄλλοτε μὲν ἐπάνω ἄλλοτε δὲ
 κάτω (=ταῖς ἄνω κάτω), λυποῦνται καὶ διαρκῶς ταλαιπω-
 ροῦνται, διότι οὔτε ἀφήνονται (=οὔτ' ... ἐώμενοι) νὰ ἀσχο-
 λοῦνται (=διατρίβειν) εἰς τὰς ἐργασίας των οὔτε εἰς τὰς οικια-
 κὰς ὑποθέσεις των (=ἐπὶ τοῖς ἰδίους αὐτῶν) οὔτε δύνανται
 (=οὔτε ... ἔχοντες) νὰ πωλήσωσι (διαθέσθαι) αὐτὰ (τὰ προϊόντα
 των), ὅσα ἤθελον παραγάγει (=ὅσ' ἂν ποιήσωσι), καθ' οἰονδή-
 ποτε τρόπον (=οὔτως. ὅπως) ἤθελον δυνηθῆ (νὰ παραγάγωσι),
 ἐπειδὴ ἔχουσιν ἀποκλεισθῆ οἱ ἐμπορικοὶ λιμένες οἱ εὐρισκό-
 μενοι ἐν τῇ χώρᾳ των (=τῶν ἐν χώρᾳ) ἔνεκα τοῦ πολέμου.

17. Οἱ μὲν λοιπὸν πλείστοι (=πολλοὶ) ἐκ τῶν Μακεδόνων,
 ποίας διαθέσεις ἔχουσι πρὸς τὸν Φίλιππον (=πῶς ἔχουσι), ἐκ
 τούτων (τῶν λεχθέντων ἐν τοῖς ἀνωτέρω) δύναται τις εὐκόλως
 (=οὐ χαλεπῶς) νὰ συμπεράνη (=σκέψαι(το) ἂν τις)· ἀλλ' ὁμως
 (=δὲ δὴ) οἱ περιστοιχίζοντες (=οἱ περὶ αὐτὸν ὄντες) αὐτὸν
 μισθοφόροι καὶ πεζεταῖροι ἔχουσι μὲν τὴν φήμην (φημίζονται),
 ὅτι εἶναι ἄξιοι θαυμασμοῦ καὶ ἠσκημένοι (=συγκεκροτημένοι)
 εἰς τὴν πολεμικὴν τέχνην, ὅπως (=ὡς) δ' ἐγὼ ἤκουον παρά
 τινος ἐξ ἐκείνων, οὔτινες εἶχον διαμείνει (=τῶν γεγεννημένων)
 ἐν αὐτῇ τῇ χώρᾳ (τῆς Μακεδονίας), ὅστις εἶναι ἀνὴρ (=ἀνδρὸς)
 τοιοῦτος, ὥστε δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ ψεύδῃται, δὲν εἶνε ἀνώτεροι
 ἄλλων (=οὐδένων). Διότι, ἐὰν μὲν ὑπάρχη μεταξὺ αὐτῶν (τῶν
 ξένων καὶ πεζεταίρων) ἀνὴρ (τοιοῦτος), ὁποῖος εἶνε ὁ ἔμπειρος
 τοῦ πολέμου καὶ τῶν ἀγῶνων, τούτους μὲν ὄλους (τοὺς ἐμπεί-
 ρους ...) εἶπεν οὗτος (ὁ διαμείνας ἐν τῇ Μακεδονίᾳ), ὅτι αὐτὸς
 (ὁ Φίλιππος) ἀπομακρύνει ἀφ' ἑαυτοῦ (=ἀπαθεῖν) ἐκ φιλοδο-
 ξίας (=φιλοτιμίας), διότι ἐπιθυμεῖ ὅλα τὰ ἔργα νὰ φαίνωνται,

ὅτι εἶνε ἰδικά του—διότι ἐκτὸς τῶν ἄλλων (ἐλαττωμάτων του) (ἔλεγεν οὗτος), ὅτι ἡ φιλοδοξία αὐτοῦ εἶναι ἀνυπέρβλητος [δὲν ἔχει ὅρια]— ἐὰν δὲ (ὑπάρχη μεταξὺ αὐτῶν τῶν ξένων καί...) συνेतὸς τις ἢ ἐν γένει (=ἄλλως) δίκαιος ἄνθρωπος, ὅστις δὲν δύναται νὰ ὑποφέρῃ τὴν καθημερινὴν ἀκολασίαν τοῦ βίου καὶ τὴν μέθην καὶ τοὺς ἀσέμνους χοροὺς (=κορδακιμούς), (ἔλεγεν οὗτος ὁ διατρίψας ἐν τῇ Μακεδονίᾳ), ὅτι ἔχει παραγκωνισθῆ (=παρεῶσθαι) ὑπ' αὐτοῦ, καὶ (ὅτι) ὁ τοιοῦτος) (ἄνθρω) δὲν λογαριάζεται διὰ τίποτε (=ἐν μέρει οὐδενὸς εἶναι) (καταφρονεῖται).

19. Οὕτω λοιπὸν (ἔλεγεν οὗτος), ὅτι ὑπολείπονται (=λοιποὺς εἶναι) περίξ αὐτοῦ (παραμένουσι πλησίον αὐτοῦ) ἄρπαγες (=ληστὰς) καὶ κόλακες καὶ τοιοῦτοι ἄνθρωποι, ὥστε (=οἷους), ἀφοῦ μεθύσωσι, νὰ χορεύωσι τοιοῦτους χοροὺς (=τοιαῦτα), τοὺς ὁποίους (=οἷα) ἐγὼ τώρα ἐντρέπομαι (δὲν τολμῶ) νὰ ὀνομάσω πρὸς ὑμᾶς. Εἶνε δὲ φανερόν, ὅτι ταῦτα εἶνε ἀληθῆ· **διότι, ὅσους (=οὓς) πάντες ἐξεδίωκον ἀπ' ἐδῶ**, ἐπειδὴ ἦσαν (=ὡς... ὄντας) κατὰ πολὺν αἰσχροτέροι τῶν ἄγυρτων (=θαυματοποιῶν), δηλαδὴ ἐκεῖνον (τὸν περιβόητον) Καλλίαν τὸν δημόσιον δοῦλον (τὸν δοῦλον τῆς πόλεως) καὶ τοιοῦτους ἄνθρώπους, μιμητὰς (=μίμους) ἔγελοιῶν (σκηνῶν) (γελωτοποιοῦς) καὶ ποιητὰς αἰσχροῶν ποιημάτων, τὰ ὁποῖα (=ῶν) κάμνουσι εἰς τοὺς συναστρεφομένους (=τοὺς συνόντας) αὐτὸν (τὸν Φίλιππον) διὰ νὰ προξενήσωσι γέλωτα (=ἐνεκα τοῦ γελασθῆναι), **τούτους ἀγαπᾷ καὶ ἔχει περίξ αὐτοῦ** (πλησίον του).

20. **Καὶ ὁμῶς ταῦτα**, (τὰ λεχθέντα περὶ τοῦ Φιλίππου), καὶ ἐὰν ἀκόμη θεωρῆ τις (αὐτὰ) ὡς (ἐλαττώματα) **εἶνε**, ὃ ἄνδρες Ἀθην., **μεγάλαι ἀποδείξεις** (=δείγματα) τῆς διανοίας (=τῆς γνώμης) ἐκείνου, δηλαδὴ (=καὶ) τῆς φρενοβλαβείας του (=κακοδαιμονίας) κατὰ τὴν κρίσιν τῶν συνετῶν ἀνθρώπων (=τοῖς εὐφρονοῦσι). Ἀλλὰ τώρα μὲν, ὡς νομίζω, **ἐπισκιάζουσι** (=ἐπισκοτεῖ) (καλύπτουσι) ταῦτα (τὰ ἐλαττώματα αὐτοῦ) **αἱ ἐπιτυχίαι του** (=τὸ κατορθοῦν)· διότι αἱ εὐτυχίαι (=εὐπραξίαι) δύναται

(=δειναί εἰσι) νὰ καλύπτωσι τὰ τοιαῦτα ἐλαττώματα (=ὄνειδη)· ἔὰν δὲ ὁ (Φίλιππος) πάθῃ ἀτύχημά τι (=πταίσει τι), τότε ἀκριβῶς θὰ ἀποκαλυφθῶσι (=ἔξετασθήσεται) ταῦτα τὰ ἐλαττώματα αὐτοῦ. Φαίνεται δ' εἰς ἐμὲ (νομίζω δ' ἐγὼ) τοῦλάχιστον, ὅτι (τοῦτο) θὰ φανῆ (=δείξειν) ἐντὸς ὀλίγου χρόνου (=οὐκ εἰς μακράν), ἔὰν καὶ οἱ θεοὶ ἀποφασίσωσι (=ἐθέλωσι) καὶ σεῖς ἔχητε τὴν διάθεσιν (=βούλησθε) (νὰ πράττητε τὰ θέοντα), *διότι, ὅπως ἀκριβῶς (=ὥσπερ) ἐν τῷ ἀνθρωπίνῳ σώματι*, ἐν ὅσῳ μὲν εἶνέ τις ὑγιής (=ἔρρωμένος ἦ), δὲν αἰσθάνεται τίποτε (δὲν ἔχει οὐδεμίαν ἐνόχλησιν), ὅταν δὲ συμβῆ ἀσθενεῖά τις, πᾶν κακὸν ὑπολανθάνον (ἐν τῷ σώματι) (=πάντα) τίθεται εἰς κίνησιν (ἀναφαίνεται), εἴτε (=κἂν) διάρρηξις (=ῥήγμα) (φλεβὸς ἢ ἀρτηρίας), εἴτε ἐξάρθρωσις (=στρέμμα), εἴτε εἶνε ἄλλο τι ἐκ τῶν νοσηρῶν (=τῶν σαθρῶν), τὰ ὁποῖα ὑπάρχουσι (ἐν τῷ σώματι), *οὕτω καὶ τὰ κακὰ καὶ τῶν πόλεων καὶ τῶν τυράννων*, ἐν ὅσῳ μὲν οὗτοι πολεμοῦσιν ἔξω τῆς ἰδικῆς τῶν χώρας, *εἶνε ἀφανῆ* (κεκαλυμμένα) διὰ τοὺς πολλοὺς (διὰ τὸν λαόν), ἄλλ' ὅταν ἐκραγῆ πόλεμος πρὸς γειτονικοὺς λαοὺς (=ὄμορος), συνήθως (οὗτος ὁ πόλεμος) καθιστᾷ ὅλα τὰ κακὰ (ἐλαττώματα) αὐτῶν φανερά.

22. Ἐὰν δέ τις ἀπὸ σᾶς, ὦ ἄνδρ. Ἀθην., ἐπειδὴ βλέπει, ὅτι ὁ Φίλιππος εὐτυχεῖ (εὐνοεῖται ὑπὸ τῆς τύχης), *νομίζῃ*, ὅτι διὰ τοῦτο (=ταύτη) εἶνε φοβερός (ἐπικίνδυνος) εἰς τὸ νὰ πολεμήσῃ τις κατ' αὐτοῦ, *μεταχειρίζεται* (=χρηῖται) *βεβαίως σκέψιν* (=λογισμῶ) φρονίμου ἀνθρώπου (σκέπτεται ὡς φρόνιμος ἀνθρώπος)· διότι ἡ τύχη ἔξασκεῖ (=ἔστι) μεγάλην ἐπίδρασιν (=μεγάλη ὁρπή), ἵνα δὲ εἶπω ὀρθότερον (=μᾶλλον δὲ) (ἢ τύχη) εἶνε τὸ πᾶν (=ὄλον) (τὰ πάντα ἐξαρθῶνται ἐκ τῆς τύχης) εἰς ὅλα τὰ πράγματα τῶν ἀνθρώπων· ἄλλ' ὅμως ἐγὼ τοῦλάχιστον, *εἰάν τις ἤθελε μοὶ δώσει τὸ δικαίωμα τῆς ἐκλογῆς (=αἴρεσιν), ἤθελον προτιμήσει* (=ἐλοίμην ἄν) *τὴν τύχην τῆς ἰδικῆς μας πόλεως*, ἔὰν σεῖς θέλητε (εἴσθε πρόθυμοι) νὰ πράττητε ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα ἀρμόζει (νὰ πράττητε) (τὸ καθῆκόν σας), ἔστω καὶ ὀλίγον

παρὰ τὴν (τύχην) ἐκείνου τοῦ Φιλ.)· διότι βλέπω, ὅτι περισσό-
 τερα ἀφορμαὶ (αἰτίαι) ὑπάρχουσι (=ἐνούσας) εἰς ὑμᾶς, παρὰ
 εἰς ἐκεῖνον εἰς τὸ νὰ ἔχητε τὴν εὐνοίαν ἐκ μέρους τῶν Θεῶν. Ἀλλά,
 κατὰ τὴν γνώμην μου, καθήμεθα χωρὶς νὰ πράττωμεν τίποτε·
 ἀλλὰ δὲν εἶνε δυνατόν (=ἐνι=ἐνεστι), εἰάν τις ὁ ἴδιος κάθηται
 ἀργός, οὐδὲ τοὺς φίλους του νὰ διατάσῃ νὰ κάμνωσιν (ἔργον)
 τι ἀντὶ τοῦ ἑαυτοῦ του (πρὸς ἀντικατάστασίν του), πολὺ δὲ δλι-
 γώτερον (=μὴ τὲ γε δή) τοὺς Θεοὺς. Λοιπὸν δὲν εἶνε ἄξιον
 ἀπορίας, εἰάν (διότι) ἐκεῖνος ἐκστρατεύων καὶ ἐργαζόμενος αὐ-
 τοπροσώπως καὶ παρηνρισκόμενος εἰς ὅλα καὶ μὴ ἀφήνων καμ-
 μίαν εὐκαιρίαν καὶ ἐποχὴν (=ῶραν) τοῦ ἔτους (νὰ πράξῃ τὰ
 δέοντα) ὑπερτερῆ ἡμᾶς (=περιγίγνεται ἡμῶν), οἱ ὅποιοι ἀνα-
 βάλλομεν (νὰ πράξωμεν τὸ καθήκον μας), ἀποφασίζομεν καὶ
 ἐρωτῶμεν νὰ μάθωμεν (νέα). Καὶ δὲν ἀπορῶ ἐγὼ διὰ τοῦτο·
 διότι τὸ ἐναντίον θὰ ἦτο ἄξιον ἀπορίας, εἰάν δηλαδὴ ἡμεῖς, ἐν
 ᾧ δὲν κάμνομεν τίποτε ἐξ ἐκείνων, τὰ ὅποια (=ῶν) πρέπει (νὰ
 κάμνωσι) οἱ πολεμοῦντες (=τοῖς πολεμοῦσι), ὑπερτεροῦμεν
 (=περιῖμεν) ἐκεῖνον, ὅστις μεταχειρίζεται πᾶν μέσον (=τοῦ
 πάντα ποιοῦντος) (πρὸς ἐπικράτησιν).

24. Ἀλλὰ τουναντίον δι' ἐκεῖνο ἀπορῶ, εἰάν (ἐπαδῆ) δη-
 λαδὴ κατὰ μὲν τῶν Λακεδαιμονίων ἐξηγέρθητέ (=ἀντήρατε)
 ποτε, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, χάριν τῶν δικαίων τῶν Ἑλλήνων
 (τῆς ἐλευθερίας καὶ αὐτονομίας αὐτῶν), καὶ ἐν ᾧ ἦτο δυνατόν
 (=ἔξόν) πολλάκις πολλὰς ἰδιαιτέρας ὠφελείας νὰ ἔχητε (=πολλὰ
 ἴδια πλεονεκτῆσαι), δὲν ἠθελήσατε (νὰ ὠφελθῆτε), ἀλλὰ του-
 ναντίον, ἵνα οἱ ἄλλοι ἐπιτύχωσι τὰ δίκαια αὐτῶν, τὰ ἰδικὰ σας
 χρήματα (=τὰ ὑμέτερα αὐτῶν), ἐξωδεύετε συνεισφέροντες καὶ
 διεκινδυνεύετε ἐκστρατεύοντες, τῶρα δὲ διστάζετε (δὲν ἀπο-
 φασίζετε) νὰ ἐκστρατεύητε καὶ ἀναβάλλετε νὰ συνεισφέρητε χά-
 ριν (πρὸς προστασίαν) τῶν ἰδικῶν σας κτήσεων (=κτημάτων),
 καὶ τοὺς μὲν ἄλλους ἔχετε σώσει πολλάκις ὄλους μαζί καὶ χωρι-
 στά ἕνα ἕκαστον ἐξ αὐτῶν κατὰ σειράν (=ἐν μέρει), ἐνᾧ δὲ ἔχετε
 χάσει (=ἀπολωλεκότες) τὰς ἰδικὰς σας κτήσεις, κάθησθε (χωρὶς
 νὰ κάμνητε τίποτε). Διὰ ταῦτα ἀπορῶ, καὶ προσέει ἐκτὸς τούτων
 (ἀπορῶ), εἰάν (διότι) δὲν δύναται (δὲν τολμᾷ) νὰ ὑπολογίσῃ τις
 ἐξ ὑμῶν, πόσον χρόνον πολεμεῖτε κατὰ τοῦ Φιλίππου, καὶ μὲ
 ποίας πράξεις σας ἔχει περάσει ὁ χρόνος οὗτος. Διότι γνωρίζετε,
 ὡς νομίζω (=δήπου), τοῦτο, ὅτι δηλαδὴ, ἐν ᾧ σεῖς οἱ ἴδιοι ἀνε-

βάλλετε (να πράξετε τὸ καθήκον σας), ἐν ᾧ ἠλπίζετε, ὅτι ἄλλοι τινὲς (θὰ πράξωσι τὰ δέοντα ὑπὲρ ὑμῶν), ἐνᾧ κατηγορεῖ ὁ εἰς τὸν ἄλλον (=ἀλλήλους), ἐν ᾧ ἐδικάζετε (=κρινόντων) (τοὺς στρατηγούς ὡς ἀνικάνους), ἐν ᾧ πάλιν ἐστηρίζετε τὰς ἐλπίδας σας (εἰς τοὺς ἰδίους ἀνικάνους στρατηγούς), ἐν ᾧ σχεδὸν ἐκάμνετε αὐτὰ τὰ ἴδια, ὅποια (κάμνετε) σήμερον, *ἔχει παρέλθει ὀλόκληρος ὁ χρόνος* (κατὰ τὸν ὅποιον πολεμεῖτε κατὰ τοῦ Φιλίππου).

26. Καὶ εἰτα τόσον ἀνόητοι εἴσθε (=οὕτως ἀγνωμόνως ἔχετε), ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, *ὥστε ἐλπίζετε, ὅτι* διὰ τῶν ἰδίων πράξεων (=διὰ τῶν αὐτῶν τούτων πράξεων) (διὰ τῆς ἰδίας πολιτικῆς διαγωγῆς ἡμῶν), διὰ τῶν ὁπίων (=δι' ὧν) (διὰ τῆς ὁπίας) τὰ πράγματα τῆς πόλεως ἐκ τῆς καλῆς καταστάσεως αὐτῶν (=ἐκ χρηστῶν) ἔχουσι περιέλθει εἰς ἀθλίαν κατάστασιν (=γέγονε φαῦλα), *θὰ μεταβληθῶσι αὐτὰ ἐκ τῆς καλῆς καταστάσεως* (εἰς τὴν ὁποίαν εὐρίσκονται) *εἰς καλὴν* (=γενήσεσθαι ἐκ φαύλων χρηστὰ) (θὰ βελτιωθῶσι); ἀλλ' τοῦτο (αὐτὴ ἡ ἰδική σας ἐλπίς) βεβαίως οὔτε λογικὸν εἶνε οὔτε φυσικὸν (=ἔχον ἐστὶ φύσιν=ἔχει φύσιν): διότι πολὺ εὐκολώτερον εἶνε ἐκ φύσεως (=πέφυκε) τὸ νὰ φυλάττωσι (οἱ ἄνθρωποι) πᾶν πρᾶγμα (=πάντα), ὅταν ἔχωσιν αὐτὸ (=ἔχοντας), παρὰ νὰ τὸ ἀποκτήσωσι (=ἢ κτήσασθαι)· τώρα δὲ οὐδεμία (ἐκ τῶν κτήσεων) τὰς ὁπίας εἶχομεν πρότερον (=τῶν πρότερον) ὑπολείπεται (εἰς ἡμᾶς) (=λοιπὸν ἐστὶ) ἐκ τοῦ πολέμου (οὐδεμίαν ἐκ..... ἀφῆκεν εἰς ἡμᾶς ὁ πόλεμος), ἵνα (=ὅτι) φυλάξωμεν (ταύτην), εἶνε δὲ ἀνάγκη νὰ ἀνακτήσωμεν (ταύτας). Τοῦτο τώρα πλέον εἶνε ἔργον ἡμῶν αὐτῶν (καὶ ὄχι ἄλλων).

27. *Λέγω λοιπόν, ὅτι πρέπει* νὰ συνεισφέρητε χρήματα, σεῖς οἱ ἴδιοι προθύμως νὰ ἐκστρατεύητε, κανένα, νὰ μὴ κατηγορῆτε, προτοῦ (=πρὶν ἂν) γίνητε κύριοι (=κρατήσητε) τῶν πραγμάτων (προτοῦ νικήσητε τὸν Φίλιππον), *τότε* (=τηνικαῦτα) *δέ, ἀφοῦ δικάσητε*, (τοὺς στρατηγούς) ἔχοντες ὑπ' ὄψιν σας τὰς ἰδίας των πράξεις (=ἀπ' αὐτῶν τῶν ἔργων) *νὰ τιμᾶται μὲν* τοὺς ἀξίους ἐπαίνου, *νὰ τιμωρῆτε* δὲ τοὺς ἀδικοῦντας, *καὶ νὰ ἀφαιρέσητε* τὰς προφάσεις (τὰς δικαιολογίας) (τῶν στρατηγῶν) καὶ τὰς ἰδικὰς σας ἐλλείψεις (=τὰ καθ' ὑμᾶς ἐλλείματα) (τὴν παραμέλησιν τῶν ἰδικῶν σας καθηκόντων): διότι δὲν εἶνε δίκαιον νὰ ἐξετάσητε αὐστηρῶς (=πικρῶς), τί ἔχειπραχθῆ ὑπὸ

τῶν ἄλλων, (τὰς πράξεις τῶν ἄλλων), ἂν μὴ ἐνεργοῦνται (=ὑπάρ-
 χη) πρῶτον παρ' ὑμῶν αὐτῶν τὰ δέοντα (ἂν σεῖς οἱ ἴδιοι κατὰ
 πρῶτον δὲν ἐκτελεῖτε τὸ καθήκον σας).‡

28. Ἐπίτιμι ἐνεκα ποίας αἰτίας, ὧ ἄνδρες Ἰσθμίου, **νομίζετε,**
 ὅτι **ἀποφεύγουσι** τοῦτον τὸν πόλεμον (κατὰ τοῦ Φιλίππου)
 πάντες οἱ στρατηγοί, τοὺς ὁποίους ἐκάστοτε ἀποστέλλετε, **ἀνα-**
ζητοῦσι δὲ ἰδιωτικούς (=ἰδίους) πολέμους, εἰάν πρέπη καὶ περὶ
 τῶν στρατηγῶν νὰ εἶπω τι ἐξ ἐκείνων, τὰ ὅποια εἶνε ἀληθῆ (=τῶν
 ὄντων) (ἀληθειάν τινα); Διότι ἐνταῦθα μὲν (ἐν τῷ πολέμῳ πρὸς τὸν
 Φίλιππον) **τὰ βραβεῖα**, διὰ τὰ ὅποια (=ὑπὲρ ὧν) διεξάγεται ὁ
 πόλεμος, **εἶνε ἰδικά σας**· εἰάν π. γ. κυριευθῆ ἡ Ἀμφίπολις, σεῖς
 ἀμέσως θ' ἀνακτῆσητε (=κομεισθε) αὐτήν· οἱ δὲ κίνδυνοι εἶνε
 (ἴδιοι) τῶν στρατηγῶν (=τῶν ἐφεσθηκῶν), μισθὸς δὲ εἰς αὐτοὺς
 (τοὺς στρατηγούς) δὲν δίδεται· **τοῦναντίον ἐκεῖ** (εἰς τοὺς ἰδιωτι-
 κούς πολέμους) οἱ μὲν κίνδυνοι εἶνε ὀλιγώτεροι, τὰ δὲ κέρδη
 (=τὰ λήμματα) (ἐκ τῶν πολέμων τούτων) εἶνε τῶν στρατηγῶν
 καὶ στρατιωτῶν, π. γ. ἡ Λάμψακος, τὸ Σίγειον, τὰ πλοῖα, τὰ
 ὅποια διαρπάζουσι. Οὕτω λοιπὸν ἕκαστος ἐπιδιώκει τὸ ἰδικόν
 του συμφέρον. **Σεῖς δέ**, ὅταν μὲν ἴδητε τὴν ἀθλίαν κατάστασιν
 τῶν πραγμάτων (=φραύλως ἔχοντα), **εἰσάγετε τοὺς στρατηγούς**
εἰς τὸ δικαστήριον (=τοὺς ἐφεσθηκ. κρίνετε), **ὅταν δέ**, ἀφου-
 δώσητε εἰς αὐτοὺς τὴν ἀδειαν νὰ ἀπολογηθῶσι (=δόντες λόγον),
ἀκούσητε ταύτας τὰς (γνωστάς) ἀνάγκας τῶν (τὴν ἔλλειψιν χρη-
 μάτων), ἀθρώνετε (αὐτούς)· **ὑπολείπεται λοιπὸν εἰς σᾶς** (ὡς
 κέρδος) (=περίεσι) **νὰ ἐρίζητε** ἀναμεταξύ σας **καὶ νὰ διχονοῆτε**
 (=διεστάναι), διότι ἄλλοι μὲν ἔχετε μορφώσει (=τοῖς μὲν πε-
 πεισμένοις) ταύτην τὴν γνώμην (=ταῦτα) (ὅτι πρέπει νὰ πολε-
 μήσητε κατὰ τοῦ Φιλίππου), ἄλλοι δὲ (=τοῖς δὲ) ἐκείνην
 (=ταῦτα) (ὅτι πρέπει, νὰ συμφιλιωθῆτε μετ' αὐτοῦ) **καὶ ἡ**
κατάστασις τῆς πολιτείας (=τὰ κοινὰ) **νὰ εἶνε ἀθλία** (=φραύ-
 λως ἔχειν).

30. Διότι πρότερον μὲν, ὧ ἄνδρες Ἰσθμίου, συνεισεφέρετε
 (ἐπληρώνετε τὸν πολεμικὸν φόρον) καθ' ὁμάδας (=κατὰ συμμο-
 ρίας) σήμερον δὲ διευθύνετε τὴν πολιτείαν καθ' ὁμάδας. Ὑπάρ-
 χει δηλαδὴ εἰς ἡμέτερον, ὡς ἀρχηγὸς καὶ τοῦ ἐνὸς καὶ τοῦ ἄλλου
 πολιτικοῦ κόμματος (τῶν δύο πολιτικῶν κομμάτων) (=ἐκατέρων)
 καὶ στρατηγὸς ὑπὸ τοῦτον καὶ οἱ τριακόςιοι οἱ προωρισμένοι
 διὰ φωνῶν νὰ ἐπιδοκιμάσωσι ἢ νὰ ἀποδοκιμάσωσι (ἐν τῇ ἐκκλη-

οἶα τοὺς ῥήτορας)· σεῖς δὲ οἱ λοιποὶ (Ἀθηναῖοι) ἔχετε διαμοιρασθῆ, ἄλλοι μὲν εἰς τοῦτο τὸ (πολιτικὸν) κόμμα (=ὡς τούτους), ἄλλοι δὲ εἰς ἐκεῖνο (=ὡς ἐκείνους). *Πρέπει λοιπὸν σεῖς*, ἀφοῦ ἀφήσητε κατὰ μέρος (=ἐπανέντας) ταῦτα καὶ ἀφοῦ γίνητε κύριοι τοῦ ἑαυτοῦ σας (ἀποκηθήσητε τὴν ἀνεξαρτησίαν σας) *να καταστήσητε* καὶ τώρα ἀκόμη κοινὸν εἰς ὅλους (τοὺς πολίτας) τὸ δικαίωμα τοῦ να ἐκφέρωσιν (ἐλευθέρως) τὴν γνώμην των καὶ να ὀμιλῶσι (ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ) καὶ να πράττωσι (τὸ καθήκον των). *Ἐὰν δὲ εἰς ἄλλους μὲν* (ἐξ ὑμῶν) (τοὺς ῥήτορας καὶ στρατηγοὺς) *ἐπιτρέψητε* (=ἀποδώσετε) *να διατάττωσι* (αὐθαιρέτως), ὡσὰν να ἦσαν τύραννοι ὑμῶν (=ὡσπερ ἐκ τυραννίδος ὑμῶν), *εἰς ἄλλους δὲ* (τοὺς εὐπόρους πολίτας) *να ἐξαναγκάζωνται* να ἐξοπλιζῶσι τριηρη (=τριηραρχεῖν), να συνεισφέρωσι, να ἐκστρατεύωσι, *εἰς δὲ τοὺς λοιποὺς πολίτας* (εἰς τὸν ὄχλον) (=τοῖς δὲ) *να ἀποφασίζωσι* μόνον κατὰ τούτων (τῶν εὐπόρων πολιτῶν), *εἰς ἄλλο δὲ* οὐδὲ εἰς τὸ παραμικρὸν (=μηδ' ὀτιοῦν) *να συνεργάζωνται* (=συμπονεῖν) μετ' αὐτῶν (τῶν ἀναγκαζομένων να εἰσφέρωσι κτλ.) *δὲν θὰ γένη βεβαίως* εἰς κατάλληλον περίστασιν (=ἐν καιρῷ) πρὸς βλάβην ὑμῶν (=ὑμῖν), *οὐδὲν ἐξ ἐκείνων*, τὰ ὁποῖα πρέπει (να γίνωσι)· διότι τὸ μέρος τῶν πολιτῶν, τὸ ὁποῖον ἐκάστοτε ἔχει ἀδικηθῆ (ἔχει ἀδίκως ἐπιβαρυνθῆ), θὰ καθυστερήσῃ (=ἐλλείψῃ) εἰς τὰς ὑποχρεώσεις του, καὶ τότε (εἶθ' =εἶτα) σεῖς θὰ εἴσθε εὐχαριστημένοι (=ἐξέσται ὑμῖν) να τιμωρῆτε τούτους (τοὺς καθυστεροῦντας εἰς τὰς ὑποχρεώσεις των) ἀντὶ τῶν ἐχθρῶν.

31. Προτείνω λοιπὸν ἐν περιλήψει (=κεφάλαιον), πάντες να συνεισφέρητε ἐξ ὧσων ἕκαστος ἔχει τὸ ἀνάλογον μέρος (=τὸ ἴσον)· *πάντες να ἐκστρατεύητε* διαδοχικῶς (=κατὰ μέρος) (ἐναλλάξ), ἕως ὅτου πάντες ἐκστρατεύσητε· *εἰς πάντας* τοὺς ἀναβαίνοντας εἰς τὸ βῆμα τοῦτο (=τοῖς παριοῦσι) (εἰς τοὺς ῥήτορας) *να δίδητε τὴν ἀδειαν* (=διδόναι λόγον) *να ὀμιλῶσι καὶ να ἐκλέγῃτε* τὰ ὠφελιμώτατα ἐξ ὧσων (=ῶν) ἀκούσητε, καὶ ὄχι ὅσα (=ἄν=ἄ ἄν) εἴπη ὁ δεῖνα ἢ ὁ δεῖνα (οὗτος ἢ ἐκεῖνος). Καὶ ἐὰν ἐκτελέσητε ταῦτα, ὄχι μόνον θὰ ἐπαινέσητε τὸν ῥήτορα (=τὸν εἰπόντα) ἀμέσως (=παραχοῆμα), ἀλλὰ καὶ βραδύτερον τὸν ἑαυτὸν σας, *δταν* ἢ ὅλη κατάστασις τῆς πολιτείας (=τῶν ὄλων πραγμάτων) πρὸς ὠφέλειαν ὑμῶν (=ὑμῖν) *ἔχει βελτιωθῆ* (=βέλτιον ἐχόντων).

ΜΕΤΑΦΡΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ

Κικέρωνος. Μετάφρασις Γ' και Δ' των κατὰ Κατιλίνα λόγων. Πρὸς χρῆσιν τῶν μαθητῶν τῆς Γ' τάξεως τοῦ Γυμνασίου.

Θουκυδίδου. Μετάφρασις Δημηγοριῶν Α' και Β' βιβλίου. Πρὸς χρῆσιν τῶν μαθητῶν τῆς Γ' τάξεως τοῦ Γυμνασίου.

Θουκυδίδου. Μετάφρασις τοῦ ἱστοριοῦ μέρους τοῦ Α' και Β' βιβλίου. Πρὸς χρῆσιν τῶν μαθητῶν τῆς Β' τάξεως τοῦ Γυμνασίου.

Δημοσθένους. Μετάφρασις τοῦ Α' και Γ' τῶν Ὀλυνθιακῶν λόγων. Πρὸς χρῆσιν τῶν μαθητῶν τῆς Β' τάξεως τοῦ Γυμνασίου.

Δημοσθένους. Μετάφρασις τοῦ Α' και Β' τῶν Φιλιππικῶν. Πρὸς χρῆσιν τῶν μαθητῶν τῆς Γ' τάξεως τοῦ Γυμνασίου.

Τιμᾶται Δραχ. 1.50